

U 1/2008 rd

**Statsrådets skrivelse till Riksdagen om ett förslag till
rådets förordning (Allmänna preferenssystemet, GSP)**

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen tillämpning av Europeiska gemenskapens
översänds till riksdagen Europeiska gemen- Allmänna preferenssystem samt en prome-
skapernas kommissions förslag av den moria om förslaget.
21 december 2007 till rådets förordning om

Helsingfors den 7 februari 2008

Utrikesminister *Ilkka Kanerva*

Enhetschef Jukka Nystén

UTRIKESMINISTERIET

EU/2007/1873
PROMEMORIA**FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM TILLÄMPNING AV EUROPEISKA GEMENSKAPENS ALLMÄNNA PREFERENSSYSTEM (GSP)****1 Allmänt**

Kommissionen presenterade i juli 2004 ett meddelande om gemenskapens ordning med allmänna tullförmåner under tioårsperioden 2006-2015 (KOM(2004) 461 slutlig). I meddelandet fastställdes det grundläggande syftet med Allmänna preferenssystemet (GSP) och de nya verkställighetsåtgärder som ska genomföras under perioden 2006–2015. Tioårsperiodens första förordning om tillämpning av Allmänna preferenssystemet (EG) nr 980/2005 upphör att gälla vid utgången av 2008.

Kommissionen presenterade ett förslag (KOM(2007) 857 slutlig) till ny rådets förordning om Allmänna preferenssystemet den 21 december 2007. Behandlingen av förslaget till förordning i rådets arbetsgrupp för Allmänna preferenssystemet inleddes den 24 januari 2008. Målet är att rådet ska godkänna förordningen senast i juni. Kommissionen föreslår att den nya förordningen om Allmänna preferenssystemet ska träda i kraft den 1 januari 2009 och gälla till utgången av 2011.

Den rättsliga grunden för förslaget är artikel 133 (kvalificerad majoritet) i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, vilket inte kräver att Europaparlamentet hörs. Frivilligt hörande är dock möjligt. Utlåtande från Europaparlamentet ska lämnas in senast den 10 april 2008.

2 Förordningens innehåll

Kommissionens förslag innehåller enbart tekniska ändringar till det Allmänna preferenssystem som tillämpas i dag ((EG) nr 980/2005), utan några betydande ändringar av innehållet i bestämmelserna. Ändringarna följer av den fortlöpande till-

ämpningen av systemet. Exempel på ändringar är bland annat en översyn av graderingssystemet och en bedömning av ländernas möjlighet att omfattas av systemet och ordningarna inom ramen för systemet.

2.1 Alla utvecklingsländer som räknas upp i förordningen omfattas av Allmänna preferenssystemet. Produkterna har liksom i den gällande förordningen delats in i känsliga och icke-känsliga produkter. Icke-känsliga produkter får importeras tullfritt (med undantag av tullens jordbrukskomponent). För känsliga produkter är nedsättningen av värdetullen 3,5 procentenheter. För produkter i avdelning XI i tullnomenklaturen (Textilvaror) är nedsättningen 20 procent.

I Allmänna preferenssystemet avstängs (graderas) de av förmånsländernas produktsektorer som är konkurrenskraftiga från förmånsbehandlingen. Om andelen för en viss sektor i ett visst land överstiger 15 procent av EU:s sammanlagda GSP-import (12,5 procent för textilier och kläder), graderas sektorn ur systemet. Beslut om vilka sektorer som ska graderas fattas för hela den tid förordningen är i kraft. Graderingen gäller i synnerhet Kina, som har 14 sektorer (avdelningar i tullnomenklaturen) som inte omfattas av förmånsbehandlingen. I den nya förordningen dras graderingen in för vissa sektorer i flera olika länder, så att de omfattas av förmånsbehandlingen under perioden 2009–2011. Exempel på detta är bland annat för Rysslands del avdelningarna VI (produkter från den kemiska industrin), X (cellulosa, papper, papp, osv.) och XV (oädla metaller). Om man jämför med den tidigare förordningen, är den enda nya sektor som ska graderas produkter från Vietnam som hör till avdelning XII (skodon, huvudbonader, osv.).

2.2 För att kunna omfattas av stimulansordningen för hållbar utveckling och gott styre, den s.k. GSP+-ordningen, måste förmåns-

landet följa ett antal internationella konventioner (27 st) som gäller hållbar utveckling och gott styre och som räknas upp i bilaga III i förordningen. Dessa konventioner inkluderar bland annat alla de viktigaste konventionerna om mänskliga rättigheter, miljökonventioner, konventioner mot korruption och konventioner som gäller grundläggande rättigheter i arbetslivet. För att en förmån ska beviljas krävs det att alla dessa konventioner ratificeras och tillämpas i praktiken. Förmånsländerna måste också uppfylla förordningens kriterier för ett sårbart land.

För ursprungsprodukter från länder som omfattas av stimulansordningen slopas värdetullarna för såväl känsliga som icke-känsliga produkter. De specifika tullarna slopas, förutom när det gäller produkter vars tullar även omfattar värdetull.

Ett land eller territorium måste ansöka om att få delta i GSP+-ordningen senast den 31 oktober 2008. Kommissionen beslutar om förmånsländerna senast den 15 december 2008. Även de nuvarande GSP+-förmånsländerna måste ansöka om att få delta i ordningen under perioden 2009–2011. Följande länder har beviljats förmåner till utgången av 2008: Bolivia, Colombia, Costa Rica, Ecuador, El Salvador, Georgien, Guatemala, Honduras, Moldavien, Mongoliet, Nicaragua, Panama, Peru, Sri Lanka och Venezuela.

2.3 Inom den särskilda ordningen för de minst utvecklade länderna (Least Developed Countries, LDC) beviljas LDC-länderna tull- och kvotfri behandling i fråga om alla produkter utom vapen och ammunition (Everything but Arms, EBA).

En övergångsperiod gäller för socker och ris. Tullarna för socker nedsätts med 80 procent fram till den 30 september 2009 och upphävs helt den 1 oktober 2009. Tullarna för ris nedsätts med 80 procent fram till den 31 augusti 2009 och upphävs helt den 1 september 2009. Medan tullarna stegvis sjunker öppnas stegvis övergripande tullkvoter med nolltullsats för produkterna. Kommissionen ska anta närmare bestämmelser om hur tullkvoterna ska öppnas och förvaltas.

2.4 Ursprungsreglerna påverkar i väsentlig grad hur GSP-förmånerna utnyttjas i prakti-

ken. Kommissionen gav förslag till nya GSP-ursprungsregler (TAXUD/2046/2007) i oktober 2007. Förhandlingar om kommissionens förordning förs i tullkodexkommittén. Genom kommissionens förordning ändras tillämpningsförfordningen till gemenskapens tullkodex. Enligt kommissionens konsekvensanalys är de nuvarande ursprungsreglerna för komplicerade, vilket begränsar utnyttjandet av förmånerna.

3 Konsekvenser för lagstiftningen

När rådet har godkänt förordningen träder den i kraft i alla medlemsländer vid den tidpunkt som anges i förordningen. Kommissionen föreslår att den nya förordningen ska träda i kraft den 1 januari 2009.

4 Ekonomiska konsekvenser

Förordningen har inga konsekvenser som ska redovisas som utgift i gemenskapens eller medlemsländernas budget. Systemet minskar summan av de tullar som ska tas ut. När tullarna redovisas för gemenskapen utblir för Finlands del endast den ersättning som betalas för tulluppbörden (25 %). Kommissionen har uppskattat att förordningen årligen förorsakar ett bortfall i tullintäkter på cirka 3,4 miljarder euro på gemenskapsnivå. Enligt tullstyrelsens statistik var den direkta GSP-importen till Finland (per ursprungsland) cirka 358 miljoner euro 2006.

5 Politiska konsekvenser

Allmänna preferenssystemet gör det lättare för utvecklingsländerna att integreras i världshandeln genom att de beviljas ensidiga tullförmåner. Detta kan i sin tur främja utvecklingsländernas ekonomiska tillväxt och minska fattigdomen. Med systemet försöker man uppmuntra till hållbar utveckling och till att principerna om gott styre ska efterlevas. Finland har som mål att fortsätta att aktivt minska och avlägsna hinder för import. Detta stöder inte bara utvecklingsländerna, utan är också viktigt för Finland med tanke på till-

gången på råvaror och komponenter, konsumenternas intressen och effektiv konkurrens på den inhemska marknaden.

6 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet stöder förslaget till förordning. Målet för Finland är att det nya Allmänna preferenssystemet ska bibehållas på minst

samma nivå som det nuvarande systemet, både vad gäller tullförmåner och varuomfattning, vilket också kommissionen föreslår i förslaget till förordning. Finland motsätter sig att den förmånsbehandling som utvecklingsländerna i dag åtnjuter försvagas och förhåller sig i princip positivt till att den förbättras ytterligare.